

શ્રીસોમનાથસંસ્કૃતયુનિવર્સિટી, વેરાવલમ્

સત્રાન્તપરીક્ષા, નવમ્બર્-દિસમ્બર્-૨૦૧૬

કક્ષા- શાસ્ત્રી-૧ (SEM-1)	પ્રશ્નપત્ર-૩	ગુણા: - ૭૦
વિષય:- સમાજશાસ્ત્ર	(GE-1.1.1)	સમય: - ૧૧ ત: ૦૨
દિનાઢ્ઢક: - ૦૭/૧૨/૨૦૧૬	સન્દર્ભગ્રન્થ: - સામાન્ય સમાજશાસ્ત્ર	

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો મુદ્દાસર ઉત્તર આપો. (૧૪)
- (૧) સામાજિક ક્રિયાનો અર્થ સમજાવી સામાજિક ક્રિયાનાં તત્વોની સમજૂતી આપો.
(૨) સામાજિક આંતર ક્રિયાનો અર્થ સમજાવી સામાજિક આંતર ક્રિયાનાં પ્રકારોની સમજૂતી આપો.
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો. (૨૦)
- (૧) સામાજિક કરણનો અર્થ સમજાવી સામાજિક કરણનાં ઉપકરણો સમજાવો.
(૨) સામાજિક કરણનો કોઈપણ સિદ્ધાંત સમજાવો.
(૩) વ્યક્તિ અને સમાજ વચ્ચેનું પરસ્પરાવલંબન સમજાવો.
(૪) સામાજિકકરણનું મહત્વ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ ટૂંકનોંધ લખો (ચારમાંથી બે) (૧૨)
- (૧) સમકક્ષ જૂથો અને સંચાર માધ્યમો - સમજાવો.
(૨) સામાજિક કરણની ઉપયોગીતા.
(૩) હરિફાઈ (આંતરક્રિયાનો પ્રકાર)
(૪) સહકાર (આંતર ક્રિયાનો પ્રકાર)
- પ્રશ્ન-૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (૧૪)
- (૧) સામાજિક આંતરક્રિયાનાં લક્ષણો જણાવો.
(૨) સંઘર્ષ એટલે શું? સંઘર્ષના પ્રકારો જણાવો.
(૩) સામાજિક કરણની પ્રક્રિયાઓ તબક્કાવાર સમજાવો.
(૪) સામાજિક કરણની વિભાવનાઓ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૫ વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (દસમાંથી દસ) (૧૦)
- (૧) વ્યક્તિ જ્યારે 'હું' કે 'મારું' એમ કહે છે ત્યારે તેમાં તેનો ..... વ્યક્તિ થાય છે.
(અ) "સ્વાર્થ" (બ) "સ્વ"
(ક) "અહમ્" (ખ) "ધમંડ"
(૨) વર્ગમાં શિક્ષક વિદ્યાર્થીને શીખવે છે તે ..... વચ્ચેની આંતરક્રિયા છે.
(અ) વ્યક્તિ-જૂથ (બ) વ્યક્તિ-વ્યક્તિ
(ક) જૂથ-જૂથ (ખ) ત્રણેમાંથી એક પણ નહિં
(૩) માનવીઓ કોઈ ધ્યેય સાધવા એકબીજાનો મુકાબલો કરે છે તેને ..... કહેવાય.
(અ) સંઘર્ષ (બ) હરિફાઈ
(ક) ઉત્તેજન (ખ) સહકાર

(૪) આધુનિક યુગમાં વ્યક્તિ માર્ગદર્શન અને સલાહ—સૂચન માટે ..... ઉપર

આધાર રાખે છે.

(અ) વડીલો—આગેવાનો	(બ) સમોવડિયા મિત્રો
(ક) શાળા—કોલેજ	(ખ) સંચાર માધ્યમો

(૫) બાળકનાં સામાજિક ઘડતરની પ્રક્રિયા ..... છે.

(અ) સંસ્કૃતિકરણ	(બ) સમાજીક કરણ
(ક) આધુનિકીકરણ	(ખ) ઔદ્યોગિકીકરણ

(૬) જૂથનાં સભ્યો વચ્ચેનાં સંઘર્ષને ..... કહે છે.

(અ) બાહ્ય સંઘર્ષ	(બ) આંશિક સંઘર્ષ
(ક) આંતરિક સંઘર્ષ	(ખ) બધાં જ વિકલ્પો

(૭) સમાજીક કરણનાં ઉપકરણ ..... છે.

(અ) લગ્ન	(બ) શાળા
(ક) ધર્મ	(ખ) ફેશન

(૮) સમકક્ષ જૂથો એટલે .....

(અ) સમોવડિયા	(બ) વડિલો
(ક) સગા—સંબંધીઓ	(ખ) બાળકો

(૯) સામાજીક કરણનો ચોથો તબક્કો .....

(અ) બાળપણથી શરૂ થાય છે.	(બ) કૌમાર્યકાળથી શરૂ થાય છે.
(ક) લગ્ન પછી શરૂ થાય છે.	(ખ) ઉપરમાંથી એક પણ નહિં.

(૧૦) સમાજશાસ્ત્ર ..... અભ્યાસ કરે છે.

(અ) માનવજીવનનાં આર્થિક પાસાનો અભ્યાસ કરે છે.
(બ) માનવજીવનનાં ઉત્પત્તિ અને તેનાં સર્જનનો અભ્યાસ કરે છે.
(ક) માનવજીવનની ઇતિહાસનાં બનાવોનો અભ્યાસ કરે છે.
(ખ) માનવજીવનનાં સામાજીક સંબંધો અને સમાજજીવનનો અભ્યાસ કરે છે.

*****